

מסורת הש"ס

(א) תמנה (ג.א. ב) (מסות
עט: א) (ג) (מסות כ"ב
קל: ד) (מסות ט.ט. ט) כ"ב כ
מסות ס"ב ט. קדוש
ת. כ"ב קח:)

גליון הש"ס

ג' הו"ל ואתא ר' יוחנן.
שם דף ס"א פ"ג ר"ז:
תנ"ך ואת פתח ירשנה
ג' אינו שייך בכתובת
פ"ג ל"ג דף ע' ע"א
תוספות ד"ה אמטלנין:

מוסף רש"י

ליתן בכתובה של זו.
מסקין שאם תחלמנה
או תגרשה. יטלה
לוקח ואת פתח ירשנה
בעלה. ויפקד משמו
(מכות ג.א. המכר שטר
חוב לתבירו. ש"ח ו'
לו למטה ממון ומכר
לו תמנה את השטר לר'
לוקח ומכרו לו ומכר לו
ק"ו ל"א וכל שגזירה,
אז נמי דמסקין הם
(כ"ב ע. הלכה ארית
קטת מפרה (רש"י
ג' ב' קח:). וחזר ומחלו.
המכר שאל מלך מחלו
לנו. מחלו. דלמי ליה
לה ללוקח לא בעל דברים
דדי לא (כתובות ט"ז)
דלא מכר לו ראשון לשי
אלא כל ויתב שנה לר',
ולא ע"פ ה"ל לוקח
תמנה דלמי תמניה
דמלך, ומיה משמו
יחזר לו מוכר לוקח, דהא
הלכה היא דדייקי דנה
דגמיה ויהי הפקר משמו
כסוף שרתינו של מר',
דקיימת לו חשיב מהיה
טובא דכפיה רפיס לר'
א"י ואגבי מיה כ'
כשולא ללמח (רש"י
ט"ז). ואפילו יורש של
מיה מוחל. כשולא לא
מחייב ללוקח כלום אל
תמנה המוכר ה"י מחלו
אלא (דפוסי טו.) ומכר
הוא דלא אלס כח של
לוקח מה שמכר לו
שטר המלך אלס כחיה
כמוי הסבור נו מקום
הלוה או הירש, אך לא
נפקר שערור מן המלך,
וקיימא מיה בעל לה אלס
מלך ויכל למחול שערור
(רש"י ט"ז).

החובל פרק שמיני בבא קמא

פ"ט.

עין משפט
ג' מצוה

כ"ב א"י פ"ח פ"ח ח"ל
עדות הלכה א' סג
ע"פ ק"ו ע"מ פ"ח ל'
ע' ב' טו"ש"ע א"ע פ"ח
ס"ה פ"ח ו':
ע"א ג' מ"י פ"י הלכות
לשון הלכה י' ו"ד
הלכות סולח ותיק הלכה
י"ח ט"ח ע"מ פ"ח פ"ח ע'
טו"ש"ע א"ע פ"ח ט'
פ"ח ג' ו"ח ק"ה פ"ח א'
וטו"ש"ע מ"ח פ"ח ט'
פ"ח ו':
ע"ב ד' מ"י הלכות מ"ח
הלכה י' ע"ש פ"ח
ע"פ פ"ח טו"ש"ע מ"ח פ"ח
ט' ס"ה פ"ח ט':

דש לו למחל לשנות ריבוי משלומין גבי עדים וזממין כמו שיכול
להרבות אלס ואמ"ל נכסי לאן צרול יכולה למכור אלס כן יותר
היו מפסידיס הזוממין לאשה כשהיו זוממין שגירשה ונתן לה
כמוצתה ועלם שמה תמות וירשנה בעלה ונמלל שלא היו מפסידין
מנה ומתמיס שאין יכולה למכור
לגמרי אלס כשהיא [מכות] (דמכורה)
שנאין להעיד ולהפסיד לבעל שאומרין
שגירשה ולא נתן כמנה ויתר היו
מפסידין לו על מנה ומתמיס שהיו
מחייבין אותו ליתן ושמה היה נפטר
מליתן אלס תמות האשה בחייו מעל
נכסי לאן צרול דשמה תמכור האשה
ולא יפטר במיתה ולכן נקט הזוממין
על דבר שיש בו ריבוי משלומין אלס:
פ"ד א דפירא א"א תקינו ל"ה רבנן.
היינו במילי דלחו מעלמא
בגון טובת הנאה דכמוהו וכלן גונב
ולן נהמת מלוג דמשלם כגון ולן
דלמרינן גריש האשה שפלו לה
נכסיס (מכות דף עט:). משום דלא
מקיט ליה רבנן פירא דפירא אלס
פירא דפירא דלמי מגופיה כגון ולן
ולדות נהמת מלוג פשיטא דמקיט
ליה רבנן דמתן לעולם הוא אוכל פירי
פירות וגרלה דפירי לא מקיט
ליה רבנן דהתם כל הוי כ"י האי דהכא
דמי דמשלם כפל לאשה גרלה דנחלו
כפל לקח קרקע והוא אוכל פירות
וגרלה נמי דכ"ש גונב נהמת מלוג
עגמה דמשלם כפל לאשה:
טעמא מאי ש"מ תהא ק"ה
בעיניו להוציא. ומיה
דכ"ש אע"פ (מכות ד' נ"ד) משמע
דלחו היינו טעמא דר"מ גבי הא דמתן
רבי מאיר אומר כל הפוחת לנחלה
ממתמיס ולא למנה ממנה יתר זה
בעילתו בעילת זנות ודייק בגמרא כל
הפוחת אפילו בתנאה אלמא קסבר
תנאו בעל זנות לא ויזין דלמיר לה
ליה לך אלס מנה לא סמכה דעתה
והוי בעילתו בעילת זנות לא שמעינן
ליה לר"מ דדברנן תנאו קיים משמע
דמשום שיש לה ולא סמכה דעתה
כשחמר לה לית לך אלס מנה הוא
דהויא בעילתו בעילת זנות הוא אלס
הוא תנאו קיים ולא היה לה כלל לא
היה בעילתו בעילת זנות וי"ל דכ"ש
אי תנאו קיים וליה לה דהויא בעילתו
שאלו לה מלך קמני צמולה שאין לה מתמיס ולא למנה שאין לה מנה כו' ש"מ דה"ק כל הפוחת
אפי' נחלו ענין שיש לה אפי' הכי הויא בעילתו בעילת זנות וא"מ מנא ליה דמיייר בתנאה דלמח מודה ר"מ דתנאו קיים כל הפוחת
אפי' נחלו ענין שיש לה כגון כסוף ביאה דלמיר הכס כסוף שמעתי דדברי הכל אינה מוחלת וי"ל דלשון כל הפוחת משמע שהוא
פוחת לה וכסוף ביאה אין יכול לפוחת אלס היא פוחת לעגמה ולא שייך לשון פוחת אלס בתנאה אי נמי מדנקט כל דייק:
בל דגבי בע"ה ודאי שח"ה. וא"מ ותזין לבעל גופיה ומיחייב ליה לנחול וי"ל שהבעל לא ירצה לקנות שלא להפסיד לאשתו א"י
הא מוקמי לה כסומן כר"מ דלמיר לההו עס אשמו בלא כמנה אסור וא"מ והיאך יכולה למחול האמר כר"מ אע"פ (מכות
דף טו.) דכסוף ביאה אינה יכולה למחול וכ"מ דמכנה ליה התקבלתי הא משמע דפקד בערה (ט"ז דף טו.) דלר"מ אפי' בהתקבלתי
אין יכולה למחול וי"ל ה"מ נחילת הסוגיא אלס לפי המסקנא דהתם דמפליג ר' יהודה בין כמנה ליה התקבלתי ובין לא כמנה ליה
התקבלתי ה"ה לר"מ וא"מ והכתי היאך תמחול הא מוקמינן לה כר"מ דלמיר אסור לההו עס אשמו בלא כמנה וי"ל לאחרא שמתחול
יחזור ויכחשו לה כמנה ועי"ל דאפילו אמ"ל שאין יכולה למחול בעודה תמחוי אכתי יעשה קנוייה וירשנה ותמחול לו ואח"כ יחזירו
וא"מ כיון דלמחל כר"מ דלמיר דינא דגרמי א"כ לא תהא רשאה למחול מפני שתמט"ך לשלם ללקוחות דלמיר כהמכר שטר חוב לחזירו
וחזר ומחלו וזממין התם (מכות דף טו.) דלמחל דלמיר דינא דגרמי מגבי ביה דמי שטרע מעליה ומיהו מני למימר דאפי"ה
לא תחוש ותמחול כיון דהשתא לית לה מידי לשלומי אע"ג דלכשתחלמנן תמט"ך לשלם יותר מ"מ חשיב ליה אטרומי בי דינא כדרי
כיון דסוף סוף השתא מיהא לא משלמין מידי ולמחל דרגיל ר"מ לפרש דלמיר חייבת לשלם אפילו לר"מ אלס מה שקבלה א"ש טפי
ואין להאריך כאן דבר זה הקשה הר"ר שמואל ז"ר חיים ותזין כמנה כמנה דשעתן דלא אין יכולה למחול כמו שרגיל ר"י
לקדק מההיא דהמ"ה מקדש (קדוש דף טו:). המקדשי ל' בשטר חוב או שהיה לו מלוה צד אחרים והירשה עליהם רבי
מאיר אומר מקודשת וחכמים אומרים אינה מקודשת ומסקין דמלוה בשטר קמפלגי באשה סמכה דעתה ודכו"ה עלמא אית להו
דשמואל דלמיר המוכר שטר חוב לחזירו וחזר ומחלו מוחלו וצמלוה על פה פליגי דברכי הונא דלמיר תנהו לפלוגי במעמד שלשן
קנה דרבנן לית להו שיעול מעמד שלשן צמלוה אלס דפקדון ואם היה יכול למחול מהו מושש אי אית להו דרבי הונא צמלוה כיון
דכריחא ליה דלא סמכה דעתה ומירך ר"י * דמעמד שלשן אין מועיל כמנה בעודה תחת בעלה כיון דעדיין לא ניתנה לגבות
וא"מ ויכחשו בע"ה בשמיה דלא לא מני מחלה דלמיר דבטיב (מכות דף טו.) והכא נישא דשמה הבעל לא ירצה אלס כמחול גבי
היא